

Kadangi M. Daukšos nevarojamas daiktavardis *priešas*, tad galima manyti tiek *priešauti*, tiek *priešinyką* buvus išvestus iš būdvardžio *priešus* (nekalbant jau apie *priešumą*, kuris yra akivaizdus šio būdvardžio vedinys). Apskritai XVI–XVII a. raštuose daiktavardis *priešas* mūsų nepastebėtas; matyt, būdvardžio *priešas* (šią fleksiją jis turi 1600 m. kalvinų postilėje) substantyvacija vykusį vėlesniais laikais.

SMULKMENOS

XXVI

Manoma, kad senovėje lietuvių moterų vardai nuo vyriškųjų daugiausia tesiskyrė galūne (ne priesaga), pvz., *Daugirdė*, *Vilkė* šalia *Daugirdas*, *Vilkas*. Įdomu, kad panaši vartosena vietomis kaimuose turima ir dabar, pvz., Būrbos, Jurāšiaus, Plačionio dukterys vadinamos *Būrbė*, *Jurāšė*, *Plačionė* (Būrbų km., Kāpčiamiesčio apyl.). Kaimo žmonių pravardėse neretai būna išlikę gana senų, asmenvardžių tyrinėjimui reikšmingų faktų. Antai krikštavardinės kilmės pravardė *Āponas* (Jogvilai, Ukmergės raj.) papildo su rytų apeigų krikščionyste bei rytiniais slavais susijusias (plg. sen. baltarusių *Опанас*, *Афон* ← *Афанасиї*) tokias dabartines pavardes, kaip *Ivōnas* (: *Иван*), *Kvėdaras* (: *Хведор* ← *Феодор* 'Teodoras'), *Valatkà* (: *Володько* ← *Володимир*), *Vosỹlius* (: *Василиї*) ir kt. Visa tai, savo ruožtu, rodo noeoficialiojo asmenų vardyno bei pravardžių rinkimo ir tyrinėjimo, neseniai pradėto Ž. Urbanavičiūtės ir V. Žičkutės¹, reikšmę.

Z. Zinkevičius

¹ Ž. Urbanavičiūtė, V. Žičkutė, Lietuvių pravardės, – Kalbotyra XXVI(1) 55–61.